

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Nakon sedam mjeseci ratovanja

našnji. Čovječanstvo je jedva shvaćalo pojam ove ove basnovite bitke. ogromne vojne. Zbrka veličanstvenih djela nije se mogla shvatiti, dok ova nijesu postala stvar- izvršena djela? Zar nije dosta u ovijem razmapodizala, osvježavala.

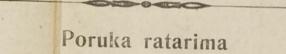
savijesti, da su njegovi trijumfi i iznena gje- noga srca, koja je ostala nepomućena i neslomljena nja plod pravoga vjerovanja u pravdu i čast. kroz sve duge i teške sedmice ratovanja, skoro još Ideja protiv materije ! Pod tijem geslom jurišaju čvršće osniva čelično pouzdavanje nego li uspjesi naše slavne vojske u Karpatima; pod fijem je oružja. Uspjesi su izliv i ispadak samo takova geslom basnoviti junak u ovoj vojni izmegju duha i takova raspoloženja. Kao zbratimljeni naroda, Hindenburg, izvojevao svoje mazurske saveznici, s nepokolevim osjećajima gledamo pobjede; pod tijem geslom strelovita brzina u slavu toga našega vrijednoga oružja na njemačkih podmornica ugrožava engleske vode. istoku i na zapadu. Možemo li naprema tijem ognjištu. Samo je ideja postojana i trajna; samo idejal ogromnim djelima govoriti o zadovoljenome podstrekava na nevidjena djela i nečuvenu očekivanju? strpljivost. Samo se radi idejala čovjek može da srce svakoga gragjanima naše Monarhije odreče onoga što mu je najviše u ovome životu: i svakoga člana Njemačke Carevine moglo samoga svoga bića; samo radi njega on može da je misliti, da su se stvari imale inače da postavi iznad toga najvišega dobra još više zbudu. Zar se nije znalo za neizmjernu vojenu dobro, domovinu, pradjedovsku dinastiju, vjer- snagu ruskoga Čara, za dobre i bogate prinost slobodno odabranome i slobodno stvore- vredne izvore Francuske, za jaka novčana srednome uvjerenju. Engleski plaćenici i ruski mu- stva Engleske? Zar se nije znalo, kakav visok žici, koji upadaju u ropstvo i ne umiju ništa da cilj bijahu sebi postavile zavist i mržnja i da osobito podobnu zemlju, dolično podneblje i ranu kažu o uzrocima rata i o neprijatelju, i francuski neće i ne može biti mira, dok se po srijedi ne sjetvu. Nema li ovijeh preduvjeta, neka se u prvom vojnici, koji se u svome ogorčenome srcu srde slomi snaga te zločinačke volje? Pa ipak što što moraju da liju svoju krv za maštanije často- se činilo ohološću pokazalo se pouzdanim poznaljublja narodnih zastupnika, ne bi bili podigli vanjem samoga sebe i prostim pouzdavanjem u

više mjesecî drži protiv brojem nadmoćnijega ovaj rat iznad svojih političkih strana kakav vineprijatelja, ne bi bili dali karpatskih bitaka, soki duhovni značaj, ovaj mu se sastoji u tome, koje bacaju u zasjenak Hanibalove i Napoleo- što je pomoću take pobjede dokazao nepobje-Sedam je mjesecî proteklo otkada je bu- nove alpske vojne, i ne bi bili pokazali one divost jasne, pravedne ideje. Snaga i uzvišen knuo sadanji rat. To bijahu mjeseci nade, pri- tehničke valjanosti i odlučne inicijative, koja duh izviru iz duše, a to porijeklo objašnjuje premanja, rada. Ti mjeseci bijahu puni doživljaja oduševljava pomorski rat protiv Engleske. I oni a doista i ispunjavanja želja, tako da je oprav- čine svoju dužnost, gdje ih bijeda i zlovoljnost brani polet. dano zaustaviti se na njihovim glavnim odsje- ne namami da je zaborave. Naše će viteško cima pak stati razmišljati o njima. Od prvoga osjećanje rado priznati te osamljene slučajeve. dana pa do današnjega proteklo je vrijeme No ispunjavanje dužnosti ima svoje stepene; ulazimo u osmi mjesec ratovanja puni stalnosti za gojenje prijesada, zatijem natapanje i t. d.; time jeme bilo u isti mah obasjano sjajem unutarnje dje, gdje se ne može ništa više zahtijevati, gdje koristi, koju pružaju sva vremena stradanja, i se čini da mekanička sila ne može ništa više preobražaja pod pritiskom ozbiljnosti i bijede, da uradi i sve, što se još dogagja, slobodno lma li riječi, kojom bi se moglo obilježiti to je, vanredno, nepojmljivo djelo. Iz takovih su vrijeme, tada bi ta riječ bila : preokret. Preokret djela sastavljene pobjede ovoga njemačkoga i u sugjenju, i u duhu. Kada je započeo rat, austrijsko-ugarskoga slavnoga rata, a ubjegjena svijet je očekivao drukčije ispatke nego li su da- vjernost prostoga čovjeka, pojedinaca, dobiva

nošću i prošlošću. Ljudska priroda, ljudska moć, tranjima istaknuti, da su se na istoku i na zaljudske sile u prebrgjivanju i savlagjivanju na padu zbila veličanstvena, nevjerojatna djela? No neslućen su se način proširile i porasle. Što se i u svojim su pojedinim fazama ovi veliki i držalo nemogućnim postalo je mogućnim, i što sudbonosni dogagjaji svjetske povijesti idejalna, je bilo preteško naskoro se izvršivalo sa rado- duhovna djela. I na svima se poljanama svjetske šću kao od šale. Ispred moći koracala je volja, povijesti ozbiljne misli, u kojima nema ničega gorostasna volja, a iza teških udaraca, koji su ružnoga, biju protiv okrutnosti, divlje buke pogagjali pojedince, koracala je nebeska strplji- mase i protiv oholosti gologa broja. Ovaj sklop vost i predanost čistoga srca, koja je tješila, nesebične poslušnosti idejama stoji i nakon sedam mjesecî vojne čvrst poput stijene kao i prvoga Doista se može reći, da je ovaj rat rat dana, a plemenitost oduševljenja svakoga pojedi-

i preobražava njihovu čvrstinu i njihov oda-

U tome se sastoji pouka ovoga velikoga, i pouzdavanja. Bog, koji znade razlikovati čiste od opakih, i unaprijed će štititi naše slavom ovjenčano oružje

Austrijskim raturima! - S teškim trudom i Treba li zbilja još zbrajati sva do sada zahvaljujući neumoruoj saradnji staraca, žena i djece, žita i povrća. austrijsko je ratarsko pučanstvo sakupilo i pospremilo plodine lanjske godine; savladavši znatne teškoće, obavilo je jesensko obragjivanje polja. Krasni je osje- bijoj zemlji. ćaj uzajamnosti pritekao u pomoć gospodarstvima, koje je rat bio lišio uprave vlasnikove i saradnje najboljih radnih sila.

> Nakon zimskog počinka dolazi proljeće i nosi ratarstvu obične zadatke; svak se ove godine zabrinuto pita, kako će se te zadatke savladati. Nažalost se još ne smijemo nadati, da će proljetno sunce ogrijati umirenu Evropu, te zbog odgovornosti, koju ratari nose kao hranitelji državljana, valja računati sa činjenicom, da će se i u doba nastajne žetve domovina moći hraniti jedino onijem, čime rodi domaća zemlja.

> l stoga su baš s ovogodišnjim proljetnim radnjama u polju skopčani veći interesi nego li u mirnim godinama. Do ratarstva je, do roda je u polju, da vojska bude spremna na udarac i da gragjani čekaju s pour de mineren.

Koji bi u proljeće težili ze nlju, bili su na stotine hiljada pozvani pod oružje; broja se ne zna, koliko uvjeti. ih je u tugjoj zemlji. Dvostruk, da i veći teret leži

Gdje podneblje i zemlja dopuste, gojenje poorća na polja, biva na veliko, neka se, koliko se god uzmogne, goje rani krumpiri i ruao povrće, da bi tržište, prije žetve žita bilo obilato opskrbljeno poljskim plodinama.

SI PUBBLICA AL MERCOLEDÌ ED AL SABATO

Osobito se južni krajevi države moraju svojski latiti gojenja ranth krumpira i ranog povrća.

Mnogo bi se moglo učiniti valjanim njegovanjem kućnijeh vrtova na selu, kad bi se posijalo u pravo bi se mogle u pomenutim vrtlima odgojiti tolike vrste količine povrća, da ga bude na pretek za kućnu upotrebu a pored toga postignuti, da povrée i dozre za trošnju ranije nego obično.

S obzirom na velike zalihe šećera u državi, s gospodarstvenog je gledišta opravdano zamašito ograničenje gojenja šećerne repe; ovo se pak ograničenje i nameće kao nužda već poradi oskudice dušičnijeh gnojiva, zbog koje bi i onako prihod bio mnogo slabiji. Površine, koje s ovog razloga ostanu prazne, imaju se prije svega upotrijebiti za gojenje i

Megjutijem se baš velika pažnja mora posvetiti gojenju krump ra, koji prilično rode i na sla-

Stedite sjeme, te sijte, koliko vam je god moguéno, sijalicom. Nijedna sijalica ne smije da u doba sjetve počiva ni cigli dan. Neka pak stroj za sijanje ne bude za sama vlasnike, već neka se njime služe i susjedi.

Držite se ovog osnovnog načela: dobro obragjivanje zemlje, rijetka sjetva, jako gnojenje!

Biljke, koje služe za krmljenje blaga, imaju se gojiti samo u razmjeru sa brojem životinja. Površine za krmu, koje nijesu više u jeku proizvodnje, treba preorati, te po mogućnosti upotrijebiti za gojenje plodina, koje služe za hranu ljudi.

Megjulijem je ratarstvo pozvano, da priteče u pomoć i glavnijim granama industrije, proizvodeći surovine za pokriće najprečih potreba. Stoga se ove godine mora posvetiti veća pažnja i gojenju uljanog i predivnog bilja, gdje god za to postoje prirodni pred-

Gojite dakle, gdje je shodno, i jaru repicu i

erese 4º/0. Vinc. nsili di Cor. 10. i 400. Vnc. princi. li Cor. 8.

Ružić Milan p

e, Podbablje 1 -

luke, Podbablje 1

Cruogorci 1 -

, Crnogorci 1 -

rila, Glavina 1 -

- Pačić Niko p. v p. Petra, Crno-

Crnogorci 1 —

- Nikolić Ilija p.

erkvi u Glavini 19

ve, Glavina 2 —

Pačić Lazo p.

p. Nikole, Crno-

za prijevoz pošte,

& NIPOTE

di effetti pubblici

condo il listino di

tere di pegno $4^{1}/_{2}$

Obbligazioni pro-

e di pegno 4¹₂ o

le di Budapest. -

a di risparmio di

roviario Bulgare

ferroviarie della

arte di Valore al-

pagamento a rate

ttà di Vienna 1874

e mensili di Cor 20

 $3^{0}/_{0}$. Vinc princ.

1858. Vinc. princ.

i Cor. 10.

li Cor. 20.

- ZARA

(Slijedi).

blje 1

triache, Italiane e 125.000, in rate elle Cor. 2 ecc. si e in Conto Correavviso, verso un

principali piazze e operazioni d'inchieste dei propri

bbligazioni contro nortizzazione, alle

ncendi, Vita, Acale Agenzia Prinerali di Trieste.

۵

ivu

NOTE

gvozdenoga bedema, koji vrlina junaštva već od pravo i istinu, koje se nikada ne vara. Ima li

PABIRCI

Pred mostom kod Sandomierza.

Sandomierz je ruski gradić na Visli, ispod utoka Sana. Jedna satnija 1. saperskog bataljuna pod zapovjedništvom kapetana L. Heckmanna imala je na početku mjeseca septembra da tu čuva most. Kasnije je došla još jedna satnija pod zapovjedništvom natoručnika Bauera, a još kasnije četiri baterije i malen bataljun pučkih ustaša.

Na 8 septembra iskrsoše pred mostom jake ruske čete i stadoše ga narednih dana oštro obasipeti lopovskom tanadi. Ujedno se i veliko mnoštvo nepri-Jateljske pješadije bilo ušančilo nedaleko od naše obranbene pruge. Položaj slabe posade bio je vrlo nepovoljan, ali je ona izdržala pred znatnom ruskom nadmoćnosti.

Na 13 septembra ruska vatra popusti. To bijaše samo varka, kojom su htjeli zavarati naše. Općeniti napadaj, koji su neprijatelji mislili izvesti na slabu ulvrdu, imao je potpuno da iznenadi hrabre naše čete, eda se zamisao lakše izvede; ali neprijatelj nije računao s prisebnošću duha i sa hrabrošću, koju su naši časnici i vojnici i ovoga puta zasvjedočili.

Došla je noć uoči 14 septembra. Noć je bila tamna. Jednoj čitavoj ruskoj pukovniji pošlo je za rukom da se pod zaštitom tame nečujno prišulja najslabijoj tački naše pruge i da je potisne. Najbliža naša baterija mogla je izbaciti samo nekoliko hitaca, kada su iza kratka okršaja sa dvadeseterostrukim neprijateljem naši topnički časnici bili posječeni, a ostatak momčadi pohvatan, pošto je veći dio popadao pod ruskim bajunetima.

No do toga vremena kapetan Heckmann i natporučnik Bauer bijahu već uzbunili sapere, koji su noćivali u nedalekoj šumi. Vidjeti nijesu mogli upravo ništa; u potpunoj tami jedva su mogli razabirati crte najbliže okoline. Čuli su samo kratko gruodakle je dopirala bojna buka, naša dva časnika ratištu. Megjutijem ti bojevi neće u nas tako dugo pohitaše na čelu svojih satnija prema nevidljivom neprijatelju. U istom času već ih je obasula vatra sa svih strana. Kapetan Heckmann i nekoliko sapera popadaše prvi; ali su satnije hitale u mraku naprijed pod vodstvom natporučnika Bauera. Do tog vremena bili su im se pridružili i pučki ustaše.

Od jednom se nagjoše čelom u čelo sa neprijateljem. Natporučniku se pričini, da bi mogao biti čitav bataljun; no s desne strane ukaza se još jedan a odastraga treći. U najmanju ruku bilo je 3000 Rusa!. tina ljudi. No sada je već svejedno, pomisli mladi časnik, naprijed, pa kud puklo, da puklo!

Što je sada dolazilo, zbivalo se tako brzo i u metežu, da se ne da opisati. Saperi i pučki ustaše ispališe nekoliko hitaca i s gromornim "hura!" pojuriše u ruske redove. Natporučnik opazi, kako Rusi odbacuju puške i dižu ruke, bježeći u čitavim hrpama. Neki saperi prodriješe u položaj pregjašnje naše baterije, kundacima pomlatiše Rusé i spasiše naše zarobljene topnike. Ovi pohitaše prema svojim topovima i napuniše ih, saperi priskočiše i za nekoliko časova šrapneli stadoše padati jedan za drugim u gužvu ruskih bataljuna, koji su uzmicali. I Hrvat Sekulić, kapetan i zapovjednik ostalih baterija, stao je pucati iz svojih topova, obasipljući Ruse, koji su bježali kada je zora počela ruditi.

Kad se razdanilo, okolina mosla bila je sasvijem pročišćena od neprijatelja; 1200 Rusa ostali su kao zarobljenici u našim rukama. I nekoliko brzometnih pušaka ostavila je izdesetkovana ruska pukovnija nama na uspomenu... Naši gubici bili su neznatni.

Tako se završio ruski napadaj kod Sandomierza u noći izmegju 13 i 14 septembra.

O vojsci Nadvojvode Josipa Ferdinanda.

Ratni dopisnik "Die Zeit" piše: Već više od sedam sedmica ova vojska vodi bojeve na položajima. Ti su bojevi u mnogom nalik na bitke u

sada na slabijim plećima onijeh, te ostadoše na

Ponajprvo je potrebito, da ni p-dalj plodne zemlje ne ostane bez upotrebe. Ugar, koga su se razumni ratari odavno kanili, valja da ove godine sasvijem isčezne. Trebaće za to upotrijebili svaki komadić oranice, svaki vrt i u šumi svaka prazna površina, koja je kadra da baci kakav rod; ono zemlje što ne može da obra i sam vlasnik, neka to dade drugome na teženje, u zakup ili na dio u plodu.

Prije svega treba gojiti biljke, koje služe za neposrednu hranu ljudi. Jara pšenica i jara raž, koje redu sije ječam i zub, pogotovo kad se ovo žito danas mora brojiti u plodine za kruh.

Osobitu pažnju zaslužuje gojenje graha i graška (fažola i biža) za sočivo, tijem više, što su ove biljke vrlo čedne u pogledu biranja zemlje.

potrajati, jer mi možemo u zgodan čas i sa strane napasti neprijateljske položaje, što u Nijemaca nije moguće, u jednu ruku zbog mora a u drugu poradi neutralnih država.

Boj na položaju ne odgovara doduše karakteru Tirolaca, Salzburgovaca, Stajeraca i domobranaca, ali su se već i ovi tako priučili ratu u strijeljačkim jarcima, da su danas već u pogledu vještačluka, strpljivosti i ukupnog uregjenja tih jaraka daleko nadmašili Ruse. Početkom su čete, što se ovdje bore, . A naša je četa imala samo nekoliko sto- zbog svoje vratolomne odvažnosti danimice gubile pedeset do šezdeset ranjenika. Danas su ti gubici sasvim maleni i ne iznose više od četiri do šest ljudi na bataljun. Na čitavu frontu vlada razmjeran mir, jer se pješadijski bojevi rješavaju topničkom vatrom

Naše je topništvo na čilavu frontu mnogo jače, i baš u zadnje je vrijeme nadmoćnost našega topništva bila tako očita, da se rusko topništvo činilo kao da spava. Na rusku novu godinu naši su teški topovi zajedno od Zakliczyna tako uspješno bombardovali neprijateljske položaje, da su se Rusi morali povući šest kilometara. Nojveći uspjeh imali su teški topovi u okolici Tarnowa. Sredinom januara morali smo započeti bombardovati Tarnow, jer se Rusi bijahu ondje sasvim uredili kao u svojoj kući, zasnovali svoje štabove, a vojarne upotrebljavali za svoje pričuve. Čim je bombardovanje počelo, palo je možda tek pet hitaca, i već je naše topništvo sigurnim gagjanjem poubijalo i ranilo 200 ljudi Pored vojarne razorilo je željezničku stanicu i tri druge zgrade. Rusi su istoga dana ostavili Tarnow, uzmakli zajedno sa pričuvama, a pred l'arnowom ostavili samo straže.

Sve do početka januara svakoga bi dana 100 do 150 Rusa prebjeglo u naše položaje. Iza toga došao, je ukaz vrhovnog zapovjednika Nikolaja Nikolajevića, koji je ovako glasio: "Svako, koji prebjegne, biće, pošto se sklopi mir, osugjen na smrt, lišen svojih vanje topova, koje bi se za čas utišalo. U pravcu, Flandriji, u argonskim šumama i na čitavu zapadnom se zaplijeniti i razdijeliti megju čestite vojnike". Ruski

jaru ogršcica. Ove biljke neće poslužiti samo za vagjenje ulja i masti, bez česa se čovjek ne može hraniti, već i za pravljenje uljanih pogača, biva krepke krme prvog reda. Pošto je sputan uvoz ulja iz inozemstva, može se sigurno očekivati povišenje cijena.

Gojite takogjer, gdje prilike dopuste, konoplje i lan, da se pokrije potreba vlakna za pregju za domaću industriju. Gojenjem konoplja biće ublažena i oskudica vreća i konopa, a to će gojenje nanovo lako oživjeti osobito u onijem krajevima, gdje ga se još sjećaju.

Austrijski ratari! - Slušajte savjete vaših zemaljskih vijeća i zadruga, koji su pozvani, da vam pomažu zborom i tvorom; radite voljno, kako vas upućuju poljoprivredna povjerenstva i općine, kojima je s Frevišnjim ovlaštenjem bila povjerena glavna briga. za obragjivanje polja; vršite vjerno prokušanu dužnost hranitelja države; pak će Bog, Gospodar svega, blagosloviti vašu sjetvu! — U Beču, 14 veljače 1915.

C. k. ministar poljodjelstva Zenker s. r.

časnici morali su sada protumačiti vojnicima svu strogost toga ukaza, te su tu upotrebljavali najsmješnije laži. Tako su govorili, da se svi, koji prebjegnu, predavaju ugarskim četama, koje vanredno vole iskapati oči, iza čega se ti jadnici šalju u Ugarsku, gdje im seljaci ulivaju u uši rastopljeno olovo. Da se spriječi svako prebjegavanje, Rusi staviše pred svoj fronat posebne straže i još jednu stražu, koja se zove "dekreti" a koja ima da nadzire onu prvu. No sve to nije mnogo koristilo. Naši lukavi vojnici stavljali su pred fronat boce s rumom i kruh, kojima poslasticama Rusi nijesu mogli da odole.

Kako ruski zarobljenici saglasno pripovijedaju, kod treće ruske vojske, što je na Dunajcu i Biali a kojom zapovijeda Ratko Dimitrijev, vlada strašna strogost i golemo nezadovoljstvo megju vojništvom: Ova se vojska sastoji u glavnom od Malorusa iz Kijeva, Krima, Besarabije i s obala Crnoga Mora, a strašno trpi od studeni. Početkom se mislilo, da Rusi bolje podnose studen nego naši vojnici, ali se dokazalo baš protivno. Rusi iz Krima, Besarabije i iz okolice Crnoga Mora imaju mnogo blažu zimu od nas, te dvostruko osjećaju studen. I ruska zimska oprema nije tako brižna kao naša, jer su naši vojnici izvrsno opremljeni.

Jednako je i s opskrbom. Dok su naše čete i jelom i pićem vanredno dobro opskrbljene, Rusi nemaju ni kruha, već im «e daje nekakva kasa, koju ne mogu da jedu. Naša vojska dobiva svaki dan i vina, a dva put u sedmici i piva, a i u pogledu zdravlja izvrsno stoji. Rusi nemaju ni dobre pitke vode, a to je razlogom raznim želudačnim i crijevnim bolestima.

Za božićni dar svaki ruski vojnik dobio je limenu kutiju, koja se napuni vrućim ugljenom i služi za grijanje ruku. Pisma, koja dobivaju, dijele im se samo svakoga drugoga mjeseca, a pisma, koja oni pišu kući, ne prispijevaju uopće, jer ih ruske vojene vlasti ne odašiljaju. Naravna je onda stvar, da sve te jadne prilike porazno djeluju na duh u ruskoj vojsci.

Poginuli dalmatinski vojnici.

lz vjesnika o ranjenicima i bolesnicima br. 196, 204, 210, 213, 216, 219, 223, 226.

Kocanj Marko, pješak dom. pješ. reg. br. 37, 2 kump., rogjen u Dubrovniku g. 1894; umro od upale pluća 18 novembra u posadnoj bolnici br. 25 u Sarajevu; sahranjen u tamošnjem novom vojenome groblju u grobu br. 128.

Kostur Petar, pješak pješ. reg. br. 22, 6 kump., rogjen u Vrlici g. 1892; umro od upale pluća 24 novembra 1914 u pričuvnoj bolnici u Banjaluci, sahranjen u tamošnjem vojenome groblju u grobu br. 3, IV odio, 8 red.

Debelić Ivan, pješak dom, pješ. reg. br. 23, ranjen hicem u glavu; umro 21 novembra 1914 u poljskoj bolnici br. 2/15, sahranjen u Valjevu.

Jurišić Blaž, pješak dom. pješ. reg. br. 23, rogj. u Biogradu g. 1885; umro od tifa 29 novembra 1914 u poljskoj bolnici br. 2/15; sahranjen u Valjevu.

Bunata (?) Franjo, pješak dom. pješ. reg. br. 23, 1 kump., rogjen g. 1893; umro od škrleta 8 decembra 1914, sahranjen u Sapcu u grobu br. 9.

Bešker Martin, pješak dom. pješ. reg. br. 23, 2 kump, umro od upale pluća u novembru 1914. u poljskoj bolnici br. 1/15, sahranjen u Sapcu.

Katić Pantelija, pješak dom. pješ. reg. br. 23, 1 kump., ranjen hicem u hrptenjaču; umro u novembru u poljskoj bolnici br. 1 10, sahranjen u Sapcu.

Relić Dušan, pješak dom. pješ. reg. br. 23, 1 nakn. kump. ranjen hicem u prsi; umro u novembru u poljskoj bolnici br. 1/15, sahranjen u Sapcu.

Kabić Ilija, pješak pješ. reg. br. 22, 6 kump., rogjen g. 1888 ranjen hicem u prsi; umro 4 decembra 1914 u ratnoj bolnici u Budimpešti; sahranjen u br. 11.

kump.; umro od otrovanja krvi 5 decembra 1914 u pričuvnoj bolnici br. 25 u Sarajevu, sahranjen u tamošnjem novom groblju u grobu br. 137

Tripo Nikola, pješak dom. pj. reg. br. 37, 13 kump., ranjen hicem u glavu; umro 23 novem. 1914 u posadnoj bolnici br. 25 u Sarajevu, sahranjen u novom vojenomu groblju u grobu br. 136.

(?) Zugaj Stjepan, trenski vojnik trenske divizije br. 4/13; umro od trbuśnog tifa 8 decembra 1914 u pričuvnoj bolnici br. 2/13, sahranjen u Kozluku.

Cović Vladimir, mornar 4 razr. ratne mornarice, 4 kump., rogjen g. 1893; umro uslijed rana 24 dec. 1914 u mornarienoj bolnici u Poli, sahranjen u tamosnjem mornaričnom groblju u grobu br. 152.

日本語の「日本がある」を見たいでは、日本語を見たいとなったとうためで、「日本語」というない。

Zarobljeni vojnici pješadijskog regimenta br. 22, koji se sada nalaze u Skoplju u Srbiji.

lz popisa gub. br. 124 od. 11. februara 1915. Brnac Marijan, pješak. Erceg Josip, pješak 11 kump.

RAT.

Bombardovanje Dardanela.

stigle o akciji englesko-frančuske flote protiv Darda-

mela, kažu, da je saveznička flota priredila treće

bombardovanje, koje je kratko vrijeme potrajalo,

Alina, 27 p. m. Posljednje vijesti sto su amo

Ljubičić Mate, pješak 9 kump. Sipka Franjo, kapural. vite razmake, dok topovi neprijateljske flote nijesu mogli da ih ušutkaju. Svakojako izgleda, da je nekoliko hitaca engleskih velikih bojnih lagja pogodilo u nišan. Regbi da su na dva mjesta u tvrgjavama buknuli požari. U vojenim se krugovima misli, da je poglavita namjera zapovjednika savezne flote pročistiti ulaz u Dardanele od mina, pak same utvrde svladati. Broj okupljenih ratnih lagja pokazuje, da su saveznici tvrdo odlučili da forsiraju Dardanele po bilo koju cijenu.

U talijanskoj Komori.

Rim, 27 februara. "Agenzia Stefani" javlja: Na kraju sjednice Komore ministar predsjednik Salandra odgovorio je na upit o dogagjajima što su se zbili u Reggio d'Emilia s obzirom na zaključak Ministarskog Vijeca o zabrani držanja skupština. Ministar predsjednik je započeo opisivanjem dogagjaja u Reggiu i i izrazio je da Vlada žali bolne dogagjaje. Izjavio jezatijem da je Ministarsko Vijeće smatralo prijeko nužnim preduzeti mjeru, eda se slični dogagjaji ne ponove; pak da su javne skupštine za rat ili protiv rata zabranjene počinjući od 6 marta. Sadanjim mjerama prefekti mogu zabraniti privatne skupštine, ako misle, da bi moglo doći do ometanja mira, osobito onda, kada privatne skupštine postaju javnima, jer svako može dobiti pozivnicu na njih. Ministar predsjednik dao je izražaja nadi, da će Komora odobriti te mjere, eda talijansku dušu ne otruje staro i neplemenito sredstvo draženja na gragjanski rat. (Protesni poklici na krajnjoj lijevici, a odobravanje u središtu i na desnici). Ovoga je časa glavni interes da zemlja ne bude oslabljena poremećenjem javnoga mira, što bi moglo umanjiti snagu i ugled Italije kod prosvijećenoga svijeta. (Živo odobravanje i povlagjivanje)

Nakon upitnikova odgovora ponovo je prozborio Budimpešti u groblju "Köbánya" 2-XVI, 2 red, grob ministar predsjednik Salandra. Izjavio je, da Vlada ne misli mijenjati smjera unutarnjoj politici. I u dru-Martjanić Franjo, pješak pješ. reg. br. 22, 13 gim zemljama, pače i u Svicarskoj, pri takvim ozbiljnim prilikama sloboda je dobila mnogo veća ograničenja. Ako se pomisli na nečist izvor izvjesnih pokreta, Komora moći će ostati pri uvjerenju da je Vlada novim mjerama išla upravo za tijem, da zaštiti zemlju od svakog nezdravog izvanjskog uticaja. Ne zna se, da li će narod morati poći u boj ili neće, ali onoga dana, kada narod bude pozvan, jednodušno će se odazvati pozivu domovine i Kralja. Zastupnici ustadoše tada sa svojih sjedala i uskliknuše: "Živjela Italija! Zivio Kralj!

Poslije toga je sjednica bila zaključena.

Svedski socijalni demokrat o Rusiji.

Stockholm, 26 p. m. Zastupnik Christiernson, jedan od najodličnijeh socijalnih demokrata u Svedkoj, napada živo vogju švedske socijalističke stranke, Hjalmara Brantinga, koji mnogo simpatiše za Rusiju u svome listu "Socialdemokraten", te piše:

Unatoč bud kojoj neutralnosti mora se čisto kazati, da bi pobjeda trojnog sporazuma, u kojemu Rusija ima ulogu "parnog valja koji sve uništava". bila najveća opasnost po slobodu naroda. Kad bi Rusija smjela učestvovati u diktovanju uvjeta za mir, to bi varvarstvo slavilo trijumf. Regbi da je isključeno, da ce ruski parni valj ispuniti nade svojih saveznika u Rusiju, te tim otpada i opasnost, da bi Car mogao kao pobjednik zavladati zapadnom Europom. Ali ostali susjedi Rusije, koji nemaju divnu snagu i moć njemačkoga carstva, im ju pravo što žele, da se parni valj potpuno prebije, jer dok da bude, ne zna se na koju će se stranu skoturati. Imati rus ko carstvo za susjeda, to je isto tako opasno, kao imali za komš ju čovjeka pomućene pameti.

Već je svršilo s iznenagjenjem novog poretka u Rusiji. Cak i engleska štampa, koja je dulje nego iko drugi nastojala da ostane u obmani o ruskoj slobodi, o tome sada više ne govori. Samo francuski Ministar predsjednik Viviani u svom službenom položaju u Komori govori o pobjedi ruskih saveznika kao o pobjedi pravice. Ali to su sve samo prazne riječi. Ostaje brutalna stvarnost koju posvjedočuju ugajetovanje Finske, hapšenje socijalističkih članova Dame, to veća progonstva jevrejaca, protuzakonite osude na smrt. izagnanstva i strože policijsko tlačenje više nego ika da. Nad ovim beskrajnim mukama, na koje ruska vlada meće svoju vlastitu zemlju, dok u isto vrijeme traži od ruskog naroda s tegotama rata još i krvnih žrtava, stoji kao besraman spomenik demonske zlobe proglas Careva ujaka poljačkom narodu.

Ko će pobjediti?

U jednom bugarskome listu neki Nikolov napisao je pod nazivom "Ko će pobijediti?" članak, u kome se veli: "Rusija je u posljednje vrijeme u velike nastojala da dogje do uspjeha. Njena je glavna akcija bila provala u Karpate, gdje su austrijskougarske i njemačke čete po drugi put tako potukle Ruse, da je i rusko vrhovno ratno vodstvo moralo to službeno pr.znati. Dvojni savez pokazao se do sada ustrojenijim i jačim nego li Trojni sporazum, U rukama Austrije-Ugarske i Njemačke stijeg je pobjede. te će one nametnuti i uvjete mira. Mi Bugari, koji napeto pratimo dogogjaje, ne možemo drugo da učinimo, nego da se prilagodimo ispacima, ako hoćemo da ostvarimo svoje nacionalne idejale".

Kažnjeno 26 ruskih generala umirovljenjem.

"Novoje Vremja" objavljuje sa dopustom cenzure listinu 26 ruskih generala, koji su u zadnje tri sedmice bili dijelom umirovljeni a dijelom stavljeni u raspoloživost. Megju njima ima dvanaest divizijskih generala.

Bitka okolo Stanislava.

Graz, 1. "Tagespost" javlja iz stana ratne štampe: Bitka u prostoru Stanislava traje s nepromijenjenom žestinom. Rusi još stalno dovode pojačanja, ali su do sada svi njihovi napadaji bili odbijeni. Stanje je bitke po nas povoljno; naše su čete opet uznapredovale.

Držanje Amerike.

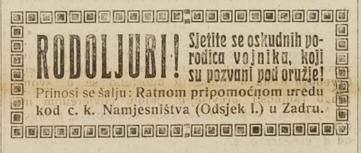
London, 26 p. m. "Times" Javljaju iz Washingtona: Američka štampa izjavljuje, da će predsjednik Wilson, ako bi prigovori učinjeni Njemačkoj i Engleskoj bili uzaludni, možebit bio sklon, da zabrani svaki izvoz za zaraćene države. Predsjednik mogao bi zaprojetiti, da će zabraniti trgovinu s kontrabandom, da tako prinudi Englesku neka dopusti uvoz živeža u Njemačku,

Pokret u prilog zabrane izvoza kontrabande podupiran je od njemačke propagande u Sjedinjenim Državama, i stiče simpatija u javnosti i biva to važniji, Radi toga pak što je obustavljeno državno osiguravanje lagja, koje su odregjene za sjeverne američke luke, misli se, da će premije znatno poskočiti, kad se osiguravanje iznova uvede.

"Journal of Commerce", koji izlazi u New Yorku, misli, da će promet s putnicima po svoj prilici donekle prestati, a izvoz robe iz New Yorka neće se smanjiti.

Berlin, 27 p. m. "Lokalanzeiger" javlja iz Kopenh gena: Kako londonske novine pišu, američka će nota predložiti, da Engleska mora da dade neka jamstva, da se živež može izvoziti u Njemačku pod uvjetom, da živež bude odregjena isključivo za civilno pučanstvo. Protiv toga ustaje "Globe" i kaže, da je Amerika dala da je Njemačka nadmudri.

London, 27 p. m. "Central News" doznaju, da je jučer stigla na Ministarstvo izvanjskih posala nova nota predsjednika Wilsona. Glasa se, da ona sadrži neobvezanih prijedloga u pogledu držanja Engleske naprema uvozu živeža u Njemačku.

bojevima. Na jug Dnjestra bojevi još traju. I jučer neprijateljski napadi bili su krvavo suzbijeni, i tim stečeno zemljište bilo je odbranjeno od neprijateljskih snaga, koje bijahu više puta brojno nadmoćne. U Poljskoj i zapadnoj Galiciji bio se samo topovski boj. U Bukovini je mirno.

Na južnom ratištu položaj je nepromijenjen. Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Bojevi njemačkih četa.

BERLIN, 2. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 2 marča. Zapadno bojište.

Ponovi napadi u Champagni, izvršeni opet sa jakim snagama, razbiše se većim dijelom već pred našom vatrom i s ogromnim gubicima po neprijatelja. Bojevi iz bliza na pojedinim mjestima ispali su sasvim povoljno po nas. Naše su pozicije ostale tvrdo u našim rukama. U Argonnskoj gori zauzesmo više opkopa, zarobismo 80 ljudi i otesmo pet sprava za bacanje mina. Napadi na Suquois bili su krvavo odbijeni. Uspjehe što smo zadnjih dana imali u Vogezima, odbranismo ih unatoč žestokim protunapadima. Sinoćnji francuski napadi na sjevero-istok Celles-a zadali su neprijatelju osobito velikih gubitaka. Istočno bojište.

Ruske provale na jugo-istok i na jug Augustovske gore nijesu imale uspjeha. Ruski noćni napadi na sjevero-istok Lomze i na istok Plocka bili su odbijeni.

Vrhovna uprava vojske.

špijun

gjenja

u smi

vijesti

Bisku

Biskup

nika k

U peta

konzul

gnjica.

raznoj

IDECRE

P

biso

zion

cor

ten

A

con in

fanciull

in salv

siderev

autunna

vole so

cole ch

proprie

forze la

che si :

piti, ai

con ser

ancor

un'Euro

classe 1

dere in

del pros

penderà

acquiste

pace.

80110 COI

menti in

chiamat

terra sti

che son

lunga p

verun po

da lung

quest'ar

campo a

nei boso

possiden

cederli j

caso ver

piante, d

De

An

Lu

Mo

De

Bombardovanje izvanjskih tvrgjava u Dardanelima.

LONDON, 2. Vijest agencije Reuter : Radi oluje otegle su se operacije pred Dardanelima.

Bezuspješno bombardovanje Dardanela.

CARIGRAD, 3. Iz glavnoga se stana javlja : Neprijateljska je flota bombardovala jučer bez uspjeha za tri sata, Dardanele i bila je prisiljena da uzmakne pred uspješnom vatrom naših baterija. U isti je mah neprijateljska eskadra, koja se sastojala od četiri francuske oklopnjače i od torpedača, bombardovala naše položaje u Kseroskom zalivu, a takogjer bez uspjeha.

Radi sporazuma izmegju Njemačke i Engleske o upotrebljavanju mina i podmorskih lagja protiv trgovačkih brodova i o uvozu živeža.

BERLIN, 2. U noti, koju je Vlada Sjedinjenih Država predala 22 februara njemačkoj Vladi, ona potiče da se sklopi utanačenje izmegju Njemačke i Engleske u pogledu polaganja mina, upotrebljavanja podmornica protiv trgovinskih lagja i dovoza živeža, koji bi se imao razdijeliti jedino megju gragjanskim pučanstvom.

U svome odgovoru njemačka Vlada izjavljuje da je saglasna sa prijedlozima, dą se ne upotrebljuju mine što plove, no ne drži uputnim da se sasvijem odreče upotrebljavanja usidrenih mina za ofenzivu. Njemačka se Vlada obvezuje, da će se njemačke podmornice samo u toliko služiti nasiljem protiv trgovinskih lagja u koliko bude potrebno za izvedenje premetačine. No, pretpostava je za to da se neprijateljske trgovinske lagje uzdrže od upotrebljavanja zastava neutralnih država i da se čuvaju svakog opiranja

Potaknuto uregjenje dovoza živeža za gragjansko pučanstvo uopće se može primiti; no morao bi omoguciti njemačkoj Vladi i dovoz surovina koje služe za narodnu privredu. Njemačka se Vlada nada da ce se sporazum postici i izjavljuje da bi se uticaji pomorskoga rata na neutralnu plovidbu mogli u ostalome još bitno smanjiti, kada bi pošlo za rukom da se isključi dovoz ratnoga materijala sa neutralnih država u države koje ratuju.

protiv izvanjskih utvrda Dardanela. Bombardovanje bilo je čisto užasno jako. Velike bojne lagje ispalile su svaka oko 100 hitaca protiv Dardanelskih utvrda, koje su bile posule kao tućom tanadi. U isto vrijeme dizahu se sa pojedinih lagja hidroplani, koji su križarili iznad Dardanela, da bacaju dimnjih bomba kao signala ili da sipaju eksplozivnih tvari na utvrde. Flotilja torpedača i razbijača, zastićena vatrom iz velikih bojnih lagja, po više puta provalila je prema ulazu u tijesnac, da tamo uništi mine. Pri tome tvrgjavni topovi potopili su nekoliko razbijača, koji su zastičivali lagje za lovljenje mina.

Sa neutralne se strane priznaje, da su branitelji prednjih Dardanelskih utvrda u užašnoj vatri teških neprijateljskih topova izdržali s velikim spokojstvom i neustrašivošću. Turske baterije pucale su na redo-

I VECCHI.

(Bozzetto de Viktor Car Emin. - Versione autorizzata dal croa'o di G. de 1.)

La carrozza si è allontanata; ma essi ancora sempre agitano le mani e salutano a piena gola: Addio! Buon viaggio! Non temete! Sarà tutto come avete detto, come avete ordinato! E anche dopo,

mentre salgono, pian piano, la larga gradinata che dalla strada, attraverso lo splendido giardino, mena direttamente alla villa, i due vecchi ripetono, quasi macchinalmente:

- Sarà tutto come avete detto, come avete ordinato !

Esili sono questi due vecchietti, gracidi pallidi e avvizziti nel volto. Non già dai patimenti, nè dal bisogno, che anzi stanno bene; come lo possono solo persone della loro età, che hanno di tutto in abbondanza. Il loro benessere si riflette nel vestito, nella calzatura e nelle mani, quasi senza callosità: bianche, liscie, polite 1 loro occhietti guardano il mondo abbastanza vivaci, ma, dietro a questi si e infiltrata una leggiera nebbiolina che, di tratto in tratto, offusca lo sguardo, increspa la fronte e rattrista il pens ero Oggi quella nebbia è un po'più densa del solito, e si direbbe che dalla stessa fosse stillata qualche gocciolina; già s'intende: pei "ragazzi", per il figlio e la nuora, che sono andati appunto in città a visitare la 'figlia.

Ma però, anche nei giorni, quando sono tutti riuniti sono il medesimo tetto, sebbene alquanto assottigliata, quella nebbiolina penetra in fondo ai loro occhi. I vecchietti non sono del tutto felici; non lo sono!

"Già salirono con fatica fino alla terrazza, che si protende dinanzi all'ingresso del magnifico edificio a due piani, dalle finestre alte e dalla facciata veramente superba. Trafelati si fermarono un momento; poi, come se l'uno avesse indovinato il pensiero dell'altro, si abbandonarono, in silenzio e quasi nel medesimo istante, sugli ampi seggioloni intrecciati.

Da occidente si avvicina la bufera. Ma ciò. non si vedeva ancora. Il cielo, dinanzi agli occhi dei vecchi, appariva col suo sorriso crepuscolare, dalle ciò che gli aumentava il prestigio; vestiva come il

tinte di croco, che scendeva sull'onda del mare, increspate da un venticello incerto, foriero d'improvvise procelle; poi sui monti violacei lontani, sui bianchi villaggi ridenti, sui verdeggianti vigneti, su tutta la natura, ravvivata dal forte abbraccio della primavera.

Per quel sorriso sembrava, come se intorno vibrasse l'atmosfera, come se tremolas e il canto degli uccelli e come se frullassero le foglie sulle pianle.

Ma i vecchi non sorridono. Con occhio smorto guardano la vita forte e rigogliosa che si bagna nello splendore del giorno; quasi non presentisse quello che si prepara dietro i monti e quasi non sapesse che la grand'ombra oscura non è molto lontana. Ma i vecchi la presentono questa grande ombra, questa e quell'altra, del pari vicina, la più grande, la più oscura.

Essi non hanno timore della morte ; sentono invece, d'esser in parte già come morti. Non ne parlano mai, perchè temono di offendere Iddio che si è addimostrato loro, e ringraziato sia, come a pochi, clemente. La loro prima vita fu pesante e durò a lungo. Da quando videro la luce del giorno, lino alla vecchiaia. Con quante fatiche solo e quanti stenti, mantennero sè stessi ed allevarono l'unico figliuolo.

Cibo, vestito, calzature.... tutto era meschino, logoro, da niente e la capanna appena poteva contenerli.

Terra ce n'era in abbondanza, è vero ... e fertile anche assai; e questa è ciò che vale; mantiene l'uomo in vita e lo detiene in morte! Fu la loro fortuna! Ecco; vent'anni or sono, convennero quì molti forestieri; piacque loro questo lembo di terra e, ciò che v'era d'incolto in riva al mare; tutto andò a ruba. -- Fra le prime furono le loro "Skaljice", per le quali ricevettero tante note di banco, che avresti potuto coprire quella terra bella e vasta. E tutte solo da mille

Ciò giunse all'improvviso ... ed anche la loro vita si mutò in una notte, come per incanto! Il figlio Vincenzo si ammogliò da una famiglia, che s'era arricchita ed egli stesso si era insignorito. Non aveva scuole superiori, è vero; ma conosceva il mondo; era stato marinaio e si orientava facilmente in tutto. Frequentava soltanto la compagnia dei signori,

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT. Naši bojevi u ruskoj Poljskoj i Galiciji.

BEČ, 2. Službeno se objavljuje, 2 marča: U Karpatima odbijeno je u zapadnom odsjeku više ruskih protunapada, a sadržane su pozjcije i visovi što ih naše čete bijahu zauzele u pregjašnjim

primo nel paese, e llivava con cura la barba lunga ed era assai fino e distinto, tanto nel discorso che nelle movenze; per modo ch'éssi stessi si meravigliavano: ma è proprio lui il loro Vincenzo che, una volta, pascolava qui l'unica pecora e rosicchiava cipolle e carote gialle? Che più?' Vedendolo così elegante e contegnoso, una certa ritrosia li prendeva e si peritavano, sovente, persino di dargli del _tu".

E la nuora, poi? Quando sentì il suo fruscio e ti si presenta dinanzi, vedi subito che non e una donna comune, colla quale si possa discorrere di fastidi e imbarazzi di famiglia. È una signora dalla testa ai piedi, seria, severa, compassata ed anche un po' superba ! I vecchi dicono : e come non dovrebbe esserlo, accanto a un simile marito?

Costruì lo splendido edificio, la "villa", come si usa ora dire d'ogni casa un po' più bella.

I pavimenti sono tanto lucidi, che fa peccato calcarli ed il mobilio è veramente regale, gli specchi alti in cornici dorate, le mensole colme di certi balocchi di porcellana e tutto ciò di sera, quando si accendono i lumi, brilla e scintilla come, al Natale, il grande lampadario nella chiesa. Quanta ricchezza E come la casa è il vest to: fino corretto signo-

rile. - E il cibo ... e tutto il resto!

l giovani si abituarono facilmente a questa novità. Essi vecchi non possono.

Assomigliano, mi si conceda il paragone, al vecchio cavallo che dopo di aver trascinato tutta la vita carri pesanti, ora lo attaccarono a carrozze signorili. leggere. Così hanno dovuto anch'essi abbandonare. anzitutto, la loro vecchia capanna, per trasferirsi alla villa", dove li attendeva una stanza arredata per loro appositamente, con quel diabolico pavimento lucido, sul quale non possono ancora reggersi diritti : poi un nuovo vestito; per lui di panno nero finissimo, per lei, in certe occasioni, anche di seta.

Vestito bello, ma che s'impolvera presto, inceppa i movimenti e si ha sempre paura che s'arginzi.

A tavola hanno i pasti d'onore; ma il loro stomaco non può abituarsi a quei cibi strani e li tormenta sempre la paura di commettere qualche errore contro le regole di convenienza.

Il peggio è poi per loro che non possono andare in campagna, nella vigna; là si risvegliano le

Zakonska osnova za gospodarska i vojenu obranu Italije.

RIM, 2. Sjednica Zastupničke Kuće. Ministarpredsjednik Salandra prikazao je zakonsku osnovu u pogledu mjera za gospodarsku i vojenu obranu države.

loro vecchie abitudini, nè potrebbero fare a meno di occuparsi un tantino intorno a una vite spezzata o a qualche ramo avvizzito. Cò ripugnava ai giovani. Che direbbe la gente, se vedesse? Li segnerebbe a dito, dicendo: sono villani i vostri genitori, siete villani anche voi? E perchè allora tutto quello spreco, tutto quello splendore, tutta quella fetica, fatti appunto per coprire la vecchia radice?

- A casa avrete tutto ciò che il cuore vi può desiderare; - dicevan loro i figli - non vi occorre pensare a nulla. Se non potete dormire, riposate; se avele fame, mangiate - se avete sete, bevete e se vi abbisogna qualcosa suonate e verrà la fantesca per eseguire, ciò che le avrete ordinato.

Con questa raccomandazione i figli si congedarono, anche poc'anzi, da loro ed i vecchi risposero: Non temete; sarà tutto come avele dello, come avete ordinato". Perchè questa è la loro vita, già da più anni. Quando hanno fame mangiano, quando non dormono, riposano - e così via.... Ma sarebbero ingiusti se dicessero che tutto quel tempo trascorse loro così ugualmente monotono. Bisogua convenire che, anche in queste nuove condizioni, hanno passato alcuni bei momenti; hanno avuto la piccola nipotina Valeria, la loro gioia e l'unico loro passatempo.

E che passatempo! In casa dovevano giocare con lei, nell'orto correre dietro di tei, giocare a rimpiattino o alla palla.

Poi, ecco! Anche questo è finito. Hanno dato la piccina a scuola, in città. Adesso è già "grande" e quando torna per breve tempo a casa, non è più quella Valeria di prima. È come una piccola donnetta seria, intelligente, che spesso anche s' impensierisce. Ed essi vorrebbero ch'ella fosse sempre quella d'uva volta, quando giocavano con lei a rimpiattino.

Ma è passato anche questo, come passerà tutto e i due vecchietti si sono chiusi in sè stessi; non lavorano più, sono impigriti; ciò che per certo non può dirsi vita. Che meraviglia, dunque, se sembri loro, talvolta, - che Dio perdoni, come se fossero già morti e non abbiano punto psura di quella grande ultima ombra, che ci offusca lo sguardo e l'anima per sempre!

(Continua).

della po non dan chiedond corrispo correndo linea orz che fra Un zione de esigenze Do

vazione c al più p mercato prima de Spe

vono dai primatico Mo

zionale e semine i ed è effe l'orticolt per la ci possono cie per i maturi p

Di zucchero notevoie da zucch concimi raccolto. ranno lik cereali e

spe alla coltu meno bu sicuro:

Rist mina qu: il tempo neppure che non apparteng della mas

Bun forte conc Le

per il bes

zione com

Superficie

scritibili a

quanto po

prodotti,

L'ag l'urgentis

tanti rami

oš traju. I jučer suzbijeni, i tim o od neprijateljbrojno nadmoćne. se samo topovski

epromijenjen. eneralnog štaba dmaršal.

ceta. ja:

izvršeni opet sa jaom već pred našom neprijatelja. Boispali su sasvim stale tvrdo u našim no više opkopa, orava za bacanje krvavo odbijeni. ali u Vogezima, otunapadima. Siro-istok Celles-a gubitaka.

i na jug Augu-na. Ruski noćni istok Plocka bili

uprava vojske.

tvrgjava u euter : Radi oluje

elima. e Dardanela.

ana javlja : Neprir bez uspjeha za da uzmakne pred isti je mah nepriod četiri francumbardovala naše ogjer bez uspjeha.

ičke i Engleske dmorskih lagja uvozu živeža. Vlada Sjedinjenih toj Vladi, ona poegju Njemačke i a, upotrebljavanja i dovoza živeža,

legju gragjanskim

a Vlada izjavljuje se ne upotrebljuju m da se sasvijem nina za ofenzivu. se njemačke podljem protiv trgobno za izvedenje to da se neprijapotrebljavanja zavaju svakog opi-

veža za gragjanniti; no morao bi voz surovina koje ka se Vlada nada ije da bi se utiplovidbu mogli u. i pošlo za rukom jala sa neutralnih

"Tribuna" piše, da osnova sadrži mjere protiv špijunstva, kaznenih odredaba protiv prekršaja odregjenja o kriomčarenju i ograničenja slobode štampe u smislu da se može izdati zabrana objavljivanja vijesti o vojenim kretnjama.

Biskup Linca obašao zarobljenički tabor pa dobio zaraznu bolest.

BEC, 2. Javljaju "Wiener Abendpost" iz Linza: Biskup Hittmair, koji je skoro obašao tabor zarobljenika kod Mauthausena, nije se otada osjećao dobro. U petak dozvan je primarni liječnik d.r Doberer na konzultaciju. Susljednih dana pojavila se žestoka ognjica. Po svim simptomima regbi da se radi o zaraznoj bolesti.

PATRIOTTI, ricordatevi delle famiglie bisognose dei militi richiamati! — Le oblazioni sono da dirigersi : All'ufficio di soccorso di guerra presso l'i, r. Luogotenenza (Dipartimento I.) in Zara.

Appello agli agricoltori

Agli ayricoltori dell' Austria! Con grandi sforzi. con instancabile cooperazione di vecchi, donne e fanciulli, la popolazione agricola dell'Austria ha messo in salvo il raccolto dell'anno scorso; superando considerevoli difficoltà, essa ha effettuato la coltivazione autunnale dei campi. Il bel sentimento di vicendevole soccorso venne in aiuto a quelle aziende agricole che la guerra ha privato della direzione del proprietario e della cooperazione delle più vigorose orze lavoratrici

Dopo il riposo durante l'inverno, la primavera che si avvicina presenta all'agricoltura i soliti compiti, ai quali quest' anno ognuno volge lo sguardo con seria preoccupazione. Purtroppo non dobbiamo ancor sperare, che il sole primaverile riscalderà un Europa pacifica e la responsabilità che cade sulla lasse lavoratrice della popolazione, esige di prendere in considerazione il fatto, che anche al tempo del prossimo raccolto il sostentamento del paese dipenderà da quello che avrà prodotto il suolo nativo

E perciò che i lavori primaverili di questo anno acquisteranno maggiore importanza che negli anni di pace.

La forza dell'esercito, la fiducia dei cirtadini sono condizionate al reddito dell'agricoltura.

Molte centinaia di migliaia di uomini, che altrimenti in primavera coltivavano i campi, sono stati chiamati sotto le armi e quanti di questi sono in terra stranjera! Sulle spalle meao vigorose di quelli che sono rimasti pesu ora doppio se non di gran lunga più grave lavoro.

Anzitutto è necessario di non lasciare incoltivato verun palmo di terreno. Il maggese - abbandonato da lungo tempo dagli agricoltori provetti - deve quest'anno scomparire del tutto. Ogni più piccolo campo arativo, ogni orto, ogni superficie produttiva nei boschi deve trovare impiego e se il rispettivo possidente non può curarne la coltivazione, egli deve cederli per la coltura ad altri in affittanza oppure al caso verso compenso di una parte del prodotto.

Devono essere coltivate precipuamente quelle

Perciò, dove le condizioni naturali sono favo- | tiju. Vojnik je rado pristao, i Nadvojvotkinja je igrala | l'introduzione di viveri per la popolazione civile aprevoli, si deve questo anno rivolgere maggiore attenzione anche alle piante cleuse e tessili, e coltivare quindi, dove apparisce indicato colza e ravizzme estivi; queste piante serviranno non soltanto per la preparazione di oli e grassi mangerecci, che sono tanto indispensabili, ma benanco per la produzione di uno dei più importanti foraggi concentrati, cioè dei panelli. Le ricerche aumentate in seguito ai divieti di introduzione di olii esteri, ne fanno prevedere con certezza il rialzo dei prezzi.

Coltivate pur anche, dove le circostanze lo permettano, canap- e lino, per coprire il bisogno di materie tessili per l'industria nazionale. Con la coltivazione della canape, che ritornerà in vita specialmente in quelle regioni dove ancora ne esiste il ricordo, verrà mitigata la mancanza di sacchi e di filato.

Agricultori dell' Austria ! - Ascoltate i consigli delle Associazioni e dei consorzi provinciali, che sono ehiamati ad aiutarvi col consiglio e coll'opera; seguite di buona voglia-le istruzioni delle commissioni e dei comuni, cui è stata affidata con suprema autorizzazione la speciale cura riguardo alla coltivaz one dei campi; adempite fedelmente il vostro nobile dovere quale classe produttrice dello stato ed il Signor Iddio benedirà la vostra semente. — Vienna, 14 febbraio 1915. - L'i. r. Ministro di agricoltura Zenker m. p.

DALMATINSKE VIJESTI

Voj. odlikovanja i imenovanja.

Njegovo c i k. Apostolsko Veličanstvo premilostivo se udostojilo:

udijeliti uz oprost pristojbine izuzetno naziv karakter majora kapetanu u stanju očevidnosti Franju Flumiani

imenovati (od 15 februara 1915) poručnika u pričuvi Vincenza parbalića, do nobranstvenoga pješadijskoga regimenta br. 23, natporučnikom-au litorem u pričuvi c. i k. vojske.

* *

Zapovjedništvo balkanskih bojnih snaga udijelilo je

radi priznanja izvrsno hrabroga držanja pred. neprijateljem zlatnu medalju za hrabrost zastavniku u pričuvi Josipu Francu. domobranstvenoga pješadijskoga regimenta br. 23;

radi priznanja hrabroga držanja pred neprijateljem srebrenu medalju prvoga razreda zahrabrost: poručnicima u pričuvi Valentinn Oblaku i Marku Ružiću, štapskome stražmeštru Josipu Krstiću i računarskome potčasniku prvoga razreda Stjepanu Radiću, svoj četvorici pješadijskoga regimenta br. 22;

nadglednicima pogranične financijske straže Nikoli Tente, Matu Romcu, i Nikoli Sego, svoj trojici c. k. pogranične financijske straže.;

Sama džiću Franju, c. k. stražmeštru II/23. Landsturm- Bataillon (c. k. stražaru sigur. u Zadru).

* * Njegova c. i k Visost prosjajni gospodin Nadvojvoda Franjo Salvator kao zamjenik pokrovitelja Grvenoga Krsta u Monarhiji udostojio se u svome krugu radinosti, previšnjim činom povjerenom mu od Njegova c. i k. Apostolskoga Veličanstva, u smislu § 1 dodatka uz statute udijeliti najvišom odlukom od 3 februara o. g.:

cijeli sat vremena. Kada je nakon sata i pô vremena Nadvojvotkinja odlazila iz bolnice, vo, nici joj prirediše srdačne ovacije a jedan ju je usrdno zamolio, da bi ih svakoga dana pohagjala, jer im je tada tako

Nadvojvotkinja je bila duboko dirnuta i obećala. je vojnicima, da će ih opet naskoro pohoditi.

RODOLJUBI! Pomozite ranje-nim i bolesnim vojnicima! Prinose u novcu, rublje, jestivo, duhan i ostalo šaljite: Upravi Pokrajinskog pripomoćnog društva Crvenoga Krsta u Zadru.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA. I nostri combattimenti nella Polonia russa ed in Galizia. VIENNA, 2. Si comunica ufficialmente il 2

marzo:

Sui Carpazi, nel settore occidentale, furono respinti numerosi contrattacchi russi e mantenute le alture guadagnate dalle nostre truppe negli anteriori combattimenti. A sud del Dniester continuano i combattimenti. Attacchi nemici furono anche ieri sanguinosamente respinti, e con ciò, di fronte a forze nemiche, spesso numericamente soverchianti, abbiamo mantenuto il territorio conquistato.

In Polonia e nella Galizia occidentale vi furono soltanto combattimenti di artiglieria. In Bucovina regna quiete.

Sul teatro meridionale della guerra la situazione è invariata

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I combattimenti degli eserciti germanici.

BERLINO, 2. Il Wolff Bureau comunica: Grande quartiere generale, 2 marzo. Teatro occidentale della guerra.

Gli attacchi rinnovati nella Sciampagna, impegnati nuovamente con numerose forze, si fransero per la maggior parte nel nostro fuoco, con potenti perdite pel nemico. Combattimenti da vicino furono in singoli punti completamente coronati di successo per noi. Le nostre posizioni rimasero saldamente nelle nostre mani. Nel Bosco delle Argonne abbiamo conquistato parecchie trincee, fatto 80 prigionieri e presi 5 lancia-mine. Gli attacchi su Suquois furono sanguinosamente respinti. I vantaggi da noi conseguiti negli ultimi giorni nei Vosgi li abbiamo mantenuti, ad onta di violenti contrattacchi. Gli attacchi serali dei Francesi, a nord-est di Celles, furono ieri particolarmente ricchi di perdite pel nemico.

pare in generale accettabile; si dovrebbe però rendere possibile alla Germania anche l'importazione di materie greggie per scopi economici. Il Governo germanico spera che si possa raggiungere un accordo. Esso dichiara che i danni derivanti dalla guerra marittima alla navigazione neutrale potrebbero del resto essere ancora essenzialmente diminuiti qualora si riescisse ad escludere l'importazione di materiale di guerra dai paesi neutri negli Stati belligeranti.

and I am

Camera italiana. Presentazione di un disegno di legge per la difesa economica e militare dello Stato.

ROMA, 2. Nella seduta odierna della Camera il Presidente dei Ministri Salandra presentò un disegno di legge, concernente le misure per la difesa economica e militare dello Stato.

Secondo la "Tribuna" il disegno contiene misure contro lo spionaggio e disposizioni penali sulle contravvenzioni alle leggi sul contrabbando, limitazioni della libertà di stampa, nel senso che possa venire pronunciato il divieto della pubblicazione di notizie intorno a movimenti militari.

Il vescovo di Linz visita un accampamento di prigionieri di guerra e vi contrae una malattia infettiva.

VIENNA, 2. Annunciano da Linz alla "Wiener Zeitung". Il vescovo di Linz mons. Hittmair, che aveva recentemente visitato l'accampamento dei prigionieri presso Mauthausen, si sentì male dopo la visita. Venerdì fu chiamato a consiglio il medico primario d.r Doberer. Nei giorni susseguenti il vescovo fu colto da febbre violenta. Dai fenomeni complessivi devesi dedurre trattarsi di malattia infettiva.

PATRIOTTI, aiutate i milifi feriti e malati! — Le oblazioni in danaro, biancheria, corroboranti (vino, cognac), tabacco ecc. sono da spedirsi: Alla Direzione provinciale di soccorso della Croce Rossa in Zara.

> P. KASANDRIĆ odgovorni urednik Tiskarnica Josipa Ferrari

irska i vojenu

Kuće. Ministarzakonsku osnovu i vojenu obranu

o fare a meno di vite spezzata o nava ai giovani. Li segnerebbe a genitori, siete viltto quello spreco, fetica, fatti ap-

il cuore vi può - non vi occorre mire, riposate; se ete, bevete e se verrà la fantesca nato.

figli si congedavecchi risposero: detto, come avete vita, già da più ano. quando non .. Ma sarebbero tempo trascorse lisogua convenire ioni, hanno pasuto la piccola ninico loro passa-

dovevano giocare tei, giocare a rim-

to. Hanno dato la già "grande" e casa, non è più na piccola donanche s' impensiesse sempre quella lei a rimpiattino. ome passerà tutto in sè stessi; non the per certo non jue, se sembri lome se fossero già a di quella gransguardo e l'ani-

(Continua).

plante, che servono immediatamente al nutrimento della popolazione. Frumento e segula primaveril, che non danno dappertutto raccolti sicuri e buoni, richiedono un terreno specialmente adatto, un clima corrispondente ed una semina per tempo. Non concorrendo queste premesse, vanno coltivati in prima linea orzo ed avena che oramai vanno annoverati anche fra i prodotti da pane.

Una speciale considerazione merita la coltivazione dei fagiubli e pisel i, in riflesso alle minori loro esigenze riguardo al terreno.

Dove il clima ed il terreno permettono la coltivazione di ortaglie in grande, devono essere coltivate al più possibile putate e legumi primitice, acciochè il mercato sia riccamente fornito di tali prodotti ancora prima della messe dei frumenti.

Specialmente i paesi meridionali dello Stato devono darsi alla coltiv zione delle patate e dei legumi primaticci.

Molto importante si presenta la coltivazione razionale e intensa degli orti domestici, nei quali con semine in tempo opportuno, e dove ciò si conosce ed è effettuabile, con l'impiego di semplici mezzi per l'orticoltura, ad es. coll'utilizzazione di letti caldi per la coltivazione di trapianti, coll'acquamento ecc. possono ottenersi prodotti di legumi di diverse specie per i propri bisogni di casa in grande quantità e maturi prima del solito.

Di fronte alla grande produzione nazionale di zucchero si presenta economicamente giustificata una nolevole limitazione nella colt vazione della barbabietola da zucchero; questa anzi s'impone per la scarsità di concimi azot ti che potrebbe molto pregiudicare il raccolto. Le superficie che in seguito a ciò si renderanno libere, saranno da destinarsi alla coltura dei cereali e dei legumi.

Speciale attenzione si deve però dedicare anche alla coltura delle patate, dalle quali anche in terreni meno buoni può ancora ripromettersi un prodotto sicuro

Risparmiate le sementi e adoperate per la semina quanto più possibile la seminatrice. Durante il tempo della semina, non deve restare inoperosa neppure per un sol giorno veruna di tali macchine, che non devono servire soltanto a coloro cui esse appartengono, bensì anche ai vicini. Tenete conto della massima :

Buona lavorazione di terreno, seminagione rado, forte concimazione.

Le piante che sono necessarie come foraggio per il bestiame, sono da coltivarsi soltanto in proporzione corrispondente al numero del bestiame esistente. Superficie cultivate a piante foraggere, oramai non suscritibili di pirna produttività, vanno dissodate e, per quanto possible, utilizzate per la coltivazione di quei prodotti, che servono all'alimentazione dell'uomo.

L'agricoltura deve però far fronte anche all'urgentissimo bisogno di materie greggie per importanti rami d'industria

mjedenu počasnu medalju Crvenoga Krsta postanskome kontroloru Vladimiru Karamanu u Zadru.

Poštanske štedionice u Dalmaciji.

U Dalmaciji je u poštanske štedionice položeno proślog mjeseca februara: U štedionički odwo: kruna 109.322.36 a povraćeno je kruna 137.799.37. U promet chesima položeno je kruna 5,061.774.05 a isplaćeno je kruna 2,809.999.01.

Besplatno razdavanje šumskih biljaka.

Upozoruju se zanimanici, da se ove godine u državnim sumskim rasadnicima u pokrajini nalazi raspoloživ znatan broj šumskih biljaka prikladnih za pošumljivanje, koje će se besplatno razdavati. Ko želi imati takovih biljaka za pošumljivanje, dovoljno je da se usmeno ili pismeno prijavi kod najbliže sumskonadgledne stanice ili kod dotičnih kotarskih šumskih nadzorništava, gdje će mu se biljke doznačiti, dok zaliha ustraje.

Škole se ne misle zatvoriti prije običnoga roka.

Naprema vijesti da se u krugovima školske uprave raspravlja misao da se ove godine svi školski zavodi zatvore već krajem mjeseca maja, "Korrespondenz Austria" doznaje sa nadležne strane da se u Ministarstvu bogoštovja i nastave nije nipošto povela riječ o zatvaranju škola prije običnoga godišnjega roka.

Radi opskrb)jivanja grada Zadra mesom i ribom.

Poradi velika poskupljenja i oskudice mesa zaklane stoke u Zadru, zadarska je općina odlučila, da nabavlja stoké za klanje na velikim tržištima, pak je radi toga uputila u Budimpeštu i u Zagreb živinara gosp. Uga Inchiostri.

Zadarski načelnik d.r Ziliotto zapodio je prego vore i za snabdjevanje u većoj mjeri zadarske ribarnice ribom.

RAZLIČITE VIJESTI

Nadvojvotkinja Blanka kod osljepljelih

vojnika.

Beč, 27. Njezina Visost Nadvojvotkinja Blanka pohodila je prekjučer ponovo bečku posadnu bolnicu, u kojoj su smješteni oni vojnici, koji su u ratu izgubili vid. Nadvojvotkinja je okitila sobe vojnika cvijećem i sa svakim se pojedinim vojnikom prijazno razgovarala, pitajući ih o njihovim željama i potrebama. Megju vojnicima nalazi se i neki Nijemac Hessen, koji je uslijed topovskog hica izgubio oba oka. U bolnici je naučio igru "domino", te i bez očiju dobro igra. Upravo je igrao, kada je Nadvojvotkinja

Teatro orientale della guerra.

Le punte russe a sud-est ed a sud del bosco di Augustovo furono senza successo. Gli attacchi notturni russi a nord-est di Lomza e ad est di Plock furono respinti.

La suprema direzione dell'esercito.

Il bombardamento dei forti esterni dei Dardanelli.

LONDRA, 2. Notizia della Reuter : Il tempo burrascoso ritarda le operazioni dinanzi ai Dardanelli.

COSTANTINOPOLI, 3. Il quartiere generale comunica : La flotta nemica cannoneggiò ieri per tre ore i Dardanelli senza successo; sotto il fuoco efficace delle nostre batterie essa fu costretta a ritirarsi. Nello stesso tempo una squadra nemica, costituita da quattro corazzate francesi e da torpediniere, bombardò le nostre posizioni nel Golfo di Saros; però parimenti senza successo.

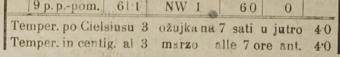
Saros, golfo dell'Egeo sulla costa della Turchia europea, separato dal mar di Marmara e dallo stretto dei Dardanelli dalla penisola di Gallipoli; in fondo al golfo le isole Saro.

Verso un accordo fra Germania e l'Inghilterra sull'uso delle mine e dei sommergibili contro navi mercantili e sull'importazione

di viveri.

BERLINO, 2. Nella nota presentata il giorno 22 febbraio al Governo germanico, il Governo degli Stati Uniti d'America si fa promotore della conclusione di un patto fra la Germania e la Gran Brettagna intorno al collocamento di mine ed all'impiego di sommergibili contro le navi mercantili, nonchè circa l'importazione di viveri, da ripartirsi esclusivamente fra la popolazione civile.

Il Governo germanico nella sua risposta dichiara di essere d'accordo quanto alla proposta che non vengano usate mine fluttuanti; non aderisce però a rinunciare completamente all' uso offensivo di mine ancorate. Il Governo germanico si impegna di far sì che sommergibili germanici impieghino la forza soltanto ove ciò sia necessario per eseguire la visita, premesso sempre che la nave mercantile nemica si astenga dal far uso di bandiera neutrale e dall'opušla i upitala ga, ne bi li i s njome igrao jednu par- porre alcuna resistenza. La proposta regolazione del-

CRVENI KRST - CROCE ROSSA

Za Crveni Krst.

Oružn. stražmeštar 2 razr. Križanac Mate, u Oklaju, sakupio na jednome piru kr. 100.

Kot. oruž. stražmeštar Stojanac Ilija u Korčuli, sakupio izmegju momčadi podložnih postaja i stražara telegr. žice, kr. 270.

Gosp. Terzović Savo, trgovac u Ercegnovomu, mjesto da nabavi reklamni koledar svojim mušterijama za novo ljeto, položio kr. 50.

Od mjesnog odbora u Ercegnovomu sakupljeno prigodom zabave održane 26 prosinca 1914 u Zelenici kr. 1182.

Na počast uspomene pok. gosp. Jurja Strpića, c. k. poreznog vježbenika u Biogradu, položiše: m. p. don Frane Sośa, župnik u Turnju, kr. 2 - gosp. Artur Jeličić, postmajstor, kr. 5 — gosp. kap. Niko Marčetić kr. 10.

Pro Croce Rossa.

Sig. D.r Tolja, Zara, ricavato dalla vendita di una sella cor. 20.

Sig. Stipanović Giovanni, Zara, pro concerto cor. 4.

Prilozi za Crveni Krst.

Sakupljeno u Savru (općine salske) kr. 51:-dopriniješe: Josip Kolić kr. 2 - Hrunčev Marko 0:80 - Sarunić Božo 2 – Dragić Martin 1 – Sarunić Marko 1:40 Kotrulja Mate 1 Kotrulja Marijan 1 – Letinić Hmuć Mate 1 – Martedić Matija 2 – Le tinić Hmuć Marija 0:50 - Letinić Hmuć Ante 0:40 – Juranov Roko 1 – Letinić Santa 1 – Letinić Marija 1 - Letinić Ivan 1:10 - Stipanov Nikola 0:80 — Sorić Ante 1 + Sorić Marija 0:20 — Vidučić Matija 1 – Josipa Holića 1:10 Božulić Marko 1 — Božulić Jakov 1 — Božulić Ante 1 — Božulić Josip 1:40 - Božulić Mate 1 - Božulić Kata 1 -Škifić Ivanica 0:60 - Dumić Antona 0:80 - Hrunčev Mate 1 — Hrunčev Šime 1 — Bujas Josip 1:60. - Juranov Tome 1 - Vladić Mate 1 - Dragić Nikola 1:40 — Barić Ivanica 2 — Šarunić Tomica 0:40 – Lukić Stošija I. – Škifić Jure 1. – Milanja Angjelka 3 - Kolić Antona 1 - Župnik 5 - Sarunić Josip 1:20.

Sakupljeno u selu Birbinju kr. 45:40; dopriniješe: Manda Oblak kr. 1 - Stošija Rančev 0:60 Marija Rančev 0:20 - Matija Rančev 0:20 -Karlo Kuštera 0:80 Mate Kamilov 1 - Stoše Odvitović 0:60 - Kate Odvitović 0:60 - Mate Kaleb 1 Mate Stohera 1:04 Nikola Mastnov 1 Sime Mastnov 1 — Božo Mastnov 0:40 Lucija Bijekanja 0:50 Stošija Longin 0:20 - Marija Rančev 0:60 - Simica Rančev 0:40 - Mate Ranćev 1 - Marija

Conso and

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Tiskarni Josipa Ferrari u Zadru. - Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia Giuseppe Ferrari in Zara

Nikola Rančić 2 — Šime Rančić 1:26 Grgin 1 — Šime Grgin 1 — Mate Petrov 1 — Ante pulo Anica 1 — Olić Ante 0:60 — Olić Ivan 0:30 — Spanjol p. Mate 2 - Bartula Kamilov 0:40 - Ivanica Viskov 0:40 - Marija Grgin 1 - Ivan Longin 1 - Pere Pesić 1 - Antona Pesić 0:30 - Lucija Supina 1:40 - Antona Babac 0:50 - Ante Brunac 1 – Marijan Ivančev 0:20 – Lucija Marin 0:20 – Marko Bahaja 1 - Anica Rančev 0:50 - Božo Ivan-2 — N. N. 2.

Sakupljeno u selu Vir kr. 71:74; dopriniješe: Radović Šime kr. 0:80 — Peruza Jakov 0:40 — Bašić Luka 0:40 — Ivan Peruza 0:40 — Peruza Jakov 0:40 — Liverić Josip 2 — Liverić Tome 0:50 — Buškulić Niko 0:60 — Buškulić Jure 0:40 — Buškulić Niko 1 - Buškulić Andrija 1 - Ante Vučetić 0:30 – Kapović Niko 0:40 – Kapović ud. Marija 1 – Radović Jakov 0:40 - Rukavina Stjepan 0:30 -Perka Savar 0:30 - Rukavina Mate 0:60 - Grgo 31:46. Rukavina 0:40 - Subotić Niko 3 - Lovrić Jakov 0:60 - Bašić Ante 0:40 - Bašić Mate 0:40 - Begonja Šimica 0:60 — Bašić Lukre 0:40 — Bašić Jerko 0:60 - Budija Tome 0:60 - Kapović Niko 0:60 Kera Mate 0:50 - Savar Ante 0:40 - Žepina Šime 0:30 - Bašić Tome 0:40 - Rukavina Josip 0:60 -Radović Jure 1 - Vučetić Stoše 0:40 - Dabičić Ante 0:40 — Vučetić Tome 1 — Radović Šime 0:40 — Vučetić Sime 1 Vučetić Niko 1 — Kapović della propria zia slgn. Teresina Visin, rimasta vit-Gjurov, Krivošije 50 — Ćelović Petar 30 — Braća Katurić p. Marka 50 — Radović Milo M. 30 — Ća-Šimica 1 - Vučetić Šime Ilijin 0:60 Orlić Marko 1 - Radović Ante 0:50 - Kapović Tome 0:60 -

Stohera 0:20 - Ivan Baran 0:60 - Mate Rančić 1 Zepina Joso 0:40 - Joso Piaza 0:30 - Buškulić Roko Ante 0:30 - Buškulić Šime 0:60 - Buškulić Ive 2 - Bu-Rančić 0:40 - Mate Stohera 0:40 - Marija Rančev škulić Mijo 0:44 - Radović Niko 0:90 - Kapović visti di varie provincie durante il viaggio Zara-Spa 0:20 - Matija Petrov 0:20 - Zupnik 5 - Ivan Pe- Šime 0:40 - Budija Mate 0:40 - Budija Ante 0:40 | lato nel giorno 5 agosto 1914, cor. 26:30. ričin 1 — Joso Brunac 1 — Ante Petrov 1 — Mate 1 — Radović Jakov 0:18 — Radović Šime 0:12 — Če-Grilli Jurka 0:20 - Radović Mate 0:80 - Vučetić Marko 1 — Radović Božo 1:20 Budija Jure 0:20 — Budija Josip 0:40 — Radović Šime 0:60 — Radović Tome 0:60 - Matešić Ante 0:40 - Orlić Šime 0:30 - Žepina Šime 0:30 Marinković Jure 1 -Vučetić Joso 1 – Vučetić Blaž 0:40 – Vučetić Luka čev 0:30 – Jakov Perin 1 – Ante Spanjol p. Sime 0:40 Vučetić Luce 0:50 – Vučetić Šime 1 – Bašić Frano 1 - Bašić Jure 0:70 - Salov Sime 0:20 Vučetić Ante, glavar 2 - don Tome Segarić,

župnik 10 Crkovinarstvo, Kožino kr. 4:22. Badrov don Ivan, Kožino kr. 5. Kolanović Ivan, učitelj, Pristeg kr. 5. Cudina Ružica, pom. učiteljica, Pristeg kr. 2. Korofski Anka, Pristeg kr. 1

Sakupljeno od školske djece u Pristegu kr.

Milošević Ilija, drž. veter. nadz., Zadar kr. 20. Società per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia, Trieste cor. 1000.

Commend. ing. Enrico Cairo cor. 100. Bandl dr. Erih, namj. tajnik, Zadar kr. 20. Marčelić dr. lvo, Zadar kr. 40.

Visin Riccardo, Zara, per onorare la memoria Grund Gustavo, comm. sup. della guardia di finanza, Zara cor. 10.

Von Hofmann Kornelie, Sebenico kr. 5. Raccolto a bordo del pir. "Pannonia" fra riser-Sarjanović don Nikola, bisk. kanc, H v a r kr. 10. lvičić Pave, Nin kr. 1. Novak Rita, Nin kr. 2. Diklić Ika, Nin kr. 2. Relja Tomica, Nin kr. 1 Tartaro Jako, Nin kr. 1. Sakupljeno u selu Poljica (Gdioj) kr. 8:38 Sveć. Plenković Vinko, Poljica (Gdinj) kr. Sakupljeno od vjernika u župskoj crkvi u Jelši | vić Spiro 5 - Petković Jevto 5 - Rainis Ivan 5 na 16 kolovoza 1914, kr. 80. Dominis dr. Dragomir, dvr. savj., Zadar kr. 50.

Vladarović Tadija, Split kr. 2. Vuković Josip. V rlika, sakupljeno u škrabici

izloženoj u njegovom dučanu, kr. 11 Marinović Antun, geometar, Knin kr. 10.

Sakupljeno od mjesnog odbora u Risnu kr. . 3973:90; dopriniješe: Čatović Gojko A., načelnik kr. 60 – Općina Risanska 2000 – Risanska Kreditna Zadruga 150 - Risansko Trgovačko Društvo 100 -Prvo Bokeško Trgovačko Društvo 100 za crkvu sv. Petra i Pavla 200 — Braća Kovačević 100 — Čatović Božo i Danilo 50 — Braća Čučak 50 Nasljednići p. Mila J. Četovića 50 — Niković Stevo 50 — Drobnjaković Gojko 50 — Petković Kosto i Simo 50 - Niković Milan 50 Samardžić Jakov tović Simo J. 30 - Mitrović Gjoko B. 25 - Vidović kap. Aleksandar 20 - Jovanović Tomo 20 - Avra-

mović Petar 20 - Hotel Evropa 20 - Jovanovi Lazar P. 20 - Katurić Lazar i braća 20 - Petković don Ivan 20 — Babić Stevan 20 – Kovačić Milo 10 – Subotić Petar 10 – Jovanović Branko 10 – Sparović Simo 10 - Lazović Tomo 10 - Ilić Milo M. 10 — Bjel dinović Ljubo 10 — Polovineo Mila 10 – Bjeladinović Angja 10 – Popović Petar 10 – Gjurić Andrija 10 Montanari Paolo 10 — Damja-nović Todo 6 — Gjurković Kasija 6 — Tisinović Niko 6 - Ilić Marta 5 - Vujačić Gjuka 5 - Katurić ud. Ljuba 5 - Petković Lazar 5 - Takas Dobroslav 5 Radović Simo 5 – Jovanović Jovo V 5 – Skurić Joko 5 – Catović Ljubomir 5 – Petko-Grkavac Božo 5 Dimitrijević Gjok, 3 - Brajić Anton 2 - Brajić Josip 2 - Brajić Marica 2 Malešević Angja 2 - Zečević Tadinko 2 - Vidović Stevo Sp. 2 - Subotić Božidar 2 - Brajić Angja 1 - Ilić Aneta B. 1 – Kordić Milko 1 – Grubišić Danilo 1 - Mršić Lazar K. 1 - Katurić Stevo 1 -Dromnjaković Marijeta M. 20 - Jovanović Jovanka Gj. 10 - Vidović Simo 5 - Ćitović Milica 5 Mitrović Gospav Gj. 5 - Jovanović Ljubica M. 5 Jovanović Daša P. 5 - Paprenica Danica G. 5 -Tutorstvo Mršić Mato B. 5 - Krivokapić Spasoje 3 - Popović Jovana M. 3 – Vidović Kosto 3 – Zdraljević Simo 2 - Čučković Mijo 2 - Paprenica Jako 2 Vidović Aćim 2 - Dromnjaković Milka L. 2 - Subotić Kosto B. 2 – Jovović Ilija N. 2 Ćatović Simo S. 2 – Čučković Petar 1 Vukadinović Aneta

1 — Subotić Milan 1 — Vidović Jašo 1 Popović Andrijana 1 — Bjeladinović Lazar 1 – Čelović Mara V. 1 - Popović Goja p. Jevta 1. (Slijeli Risan).

Cijen samom Ol kr. 3; za A stoje 6 par Pita pretplate, primaju. Pinn

God.

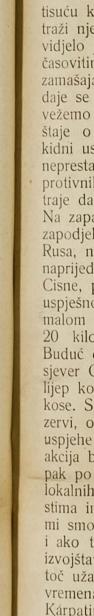
D

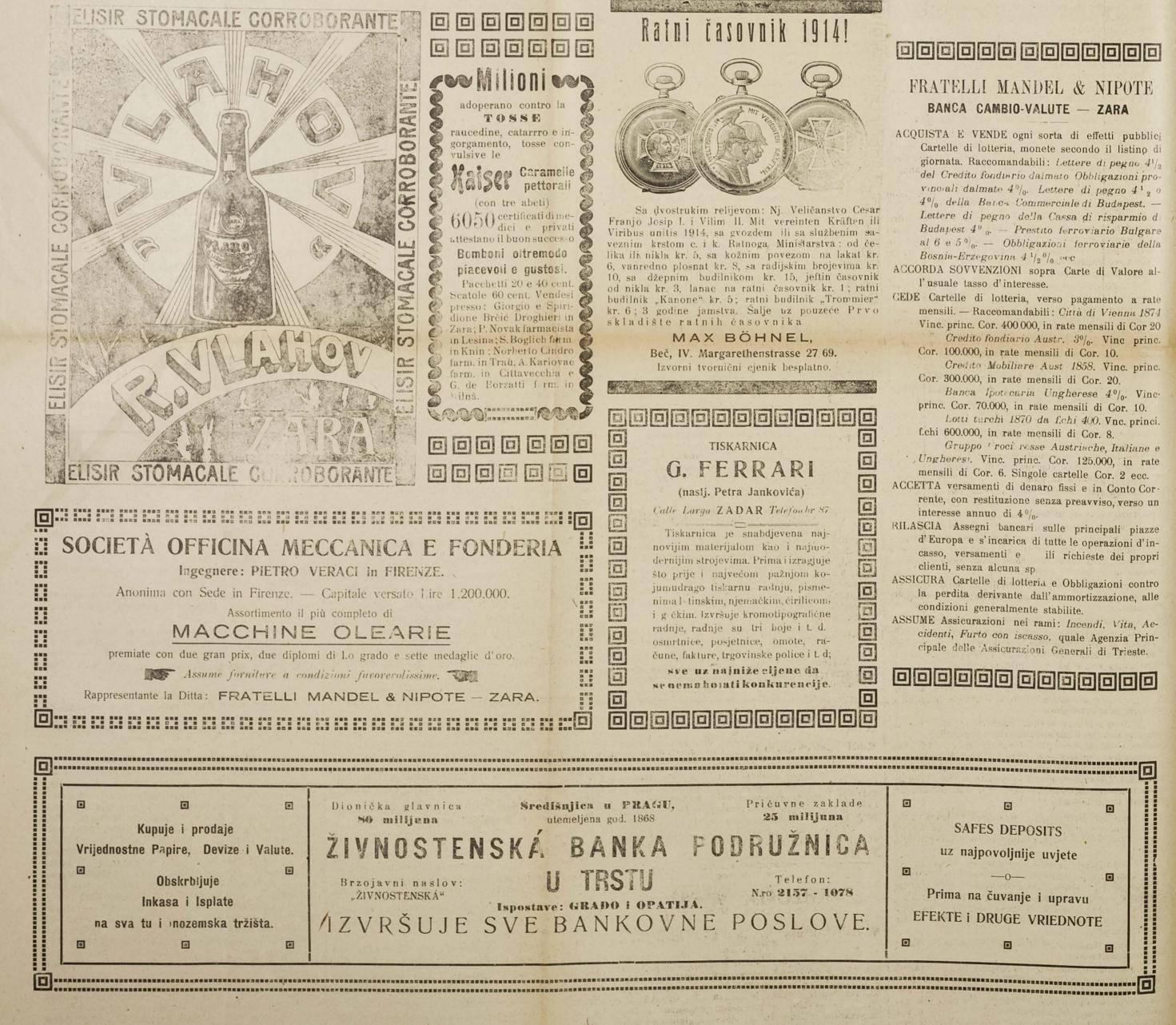
Objavit

Znu

Bit

istoku žestinon vih dan (Slij+di).

toč uža vremen Kárpati bije, al ni na l

Ni nijesu . hove p maknut udarale tisnuli zapadn August

Ka sljeanji držalo, Na 25 j duzeli r se utvre opsagjiv vanje 2 kih okle sati pos to opet nje ne kako bi dosta te tolskih megju l memno non" i venog I Ka vuklo s Na ovoga j englesk topovsk

Pe uzastop krugovi Dardan četku 1 Osobiti Francu je prili rem u tajnika gleska sije, da se bom